

A manca d'aranya, Sant Jordi **mata** el temps llegint

Per Sant Jordi, les editorials del Principat abasteixen els lectors amb una allau de novetats. El nostre col·laborador, també Jordi, però Llavina, ens n'ofereix un tast perquè pugueu gaudir del plaer de llegir un bon llibre.

Les roses, però també els llibres, són el símbol tradicional i indiscutible de la diada de Sant Jordi.

El mateix neguit de sempre per arribar a l'hora a les llibreries –“a l'hora” i “alhora”–. Inflació de títols de cara a l'agost dels llibres. La diada de Sant Jordi assenyalava un auge que no té cap altra correspondència durant la resta de l'any: Si de cas, per Nadal, un temps en què els llibres acompanyen la desproporció alimentària, basada en el greix sòlid dels torrons, en el greix líquid de l'ànec cuinat i en el greix cremós de les beixamels. Fem, doncs, un cop d'ull a unes quantes de les novetats editorials per a aquest Sant Jordi. No gosaria dir que les que destaco siguin les més importants. Són tots, això sí, llibres que m'han interessat, i que, en una part no gens desdenyable, faran forat el proper dia 23.

Columna i Proa editen, conjuntament,

l'últim premi Sant Jordi de novel·la: *Sota la pols*, de Jordi Coca. Una novel·la que sembla escrita amb sordina –estil gens llampant, una mica tocat de la pols del títol–, però que amaga un testimoni punyent de la Barcelona dels anys cinquanta, amb una relació amarga entre un pare i un fill que al darrer full de la història es resoldrà d'una manera molt eficaç, amb una reflexió moral d'alta volada. Aconsellaria, encara, que no us perdéssiu el finalista d'aquest premi, *Gombó i Mister Belvedere*, de Joan Agut: el gust per la narració, pel detall. Bona literatura, al cap i l'últim. A Columna, nova novel·la de la periodista Sílvia Soler, *L'arbre de Judes*; i l'espectacular aparició de *La Muntanya de l'Ànima*, de l'últim premi Nobel de literatura, Gao Xingjian. Encara aquesta

mateixa editorial acaba de publicar l'últim llibre de poemes de Pere Gimferrer, *El diamant dins l'aigua*, força més primeret que el llibre del xinès llorejat amb la màxima distinció, però dens de metafòrica exaltada.

De Proa, *El balanç negre*, d'Isidre Grau, premi Ciutat de Palma d'enguany, i el bateig de foc literari en la nostra llengua de Monica Zgustova, *La dona dels cent somriures*. No oblidem la poesia. Jordi Sarsanedas confirma el seu moment dolç amb una obra d'una maduresa serena, prou diferent de l'anterior: *L'enlluernament*, al cap del carrer.

Quant a Planeta, cal aïllar-ne de seguida el premi Ramon Llull 2001, *L'emperador o l'ull del vent*, de Baltasar Porcel, una novel·la ambiciosa sobre el po-

der i sobre la fal·làcia del poder: llegiu-hi les campanyes napoleòniques internacionals. Tot el que en el cas de Coca era moderació lingüística, aquí (i a qui hagi llegit les novel·les de Porcel de quaranta anys ençà no cal que li expliqui res) es torna esplendor empeltat de barroquisme i d'aquella qualitat fulgurant que té la llengua de Mallorca. I la llengua proteica de Porcel.

De Quaderns Crema, en destacaria l'excel·lent novel·la d'Eduard Márquez, *Cinc nits de febrer*; una nova traducció de relats curts de Slawomir Mrozeck, el rei de la paradoxa i del sarcasme més fi i intel·ligent (*Joc d'atzar*), i, per descomptat, el darrer llibre de Quim Monzó, que –disculpeu-me, crítics de Catalunya– ha defraudat una mica les expectatives que jo havia posat, i que continuaré posant sempre, en un nou llibre de Monzó. Es titula *El millor dels mons*: contes que exploten la vena irreverent, càustica, tan característica de l'autor. Contes ben escrits, sí, però sense gaires sorpreses, per no dir ben pocs. No és estrictament una novetat, però trobo que és de justícia que citem aquí l'últim llibre de poemes de Francesc Parcerisas, *Natura morta amb nens*: alta poesia, escrita amb comptagotes (com aquell licor tan car i preuat, el nom del qual no recordo, que un estiu vaig veure en un aparador de Morella). Acabo el repàs a la marca del senyor Vallcorba citant una obra imprescindible: *L'ànima de les coses*. Aquest és el títol que l'editor, Narcís Garolera, ha triat per fer-nos conèixer els gairebé cent vuitanta articles, escrits entre els anys 1922 i 1929 i publicats a *La Publi*, que Josep Maria de Sagarra no va aplegar mai en llibre (molts d'aquests articles van ser descartats per a l'edició de *Cafè, copa i puro*). Cadascú, tria, talla i recús com més li plau: però a mi em sembla que un bon grapat dels articles d'aquest volum haurien de figurar en les antologies sobre els millors treballs periodístics que s'han escrit i publicat al llarg del segle XX.

Pel que fa a La Magrana, deixeu-me destacar *Tot un caràcter*, d'Imma Monsó, que a aquesta cronista no li ha fet tanta peça com les dues anteriors i, en especial, com la primera que va publi-

car. De La Campana, no us perdeu la novel·la *Sempre caro*, de Marcello Fois, ni l'assaig *Pallassos i monstres*, d'Albert Sánchez: la història tragicòmica de deu dictadors africans del segle que acabem de deixar.

Destino ha publicat, entre altres, una novel·la que jo qualificaria d'entranyable, finalista del premi Josep Pla 2001: *Una cantonada al desert*. Es el bateig de foc de l'home de cinema Lluís-Josep Comerón, i explica, amb sensibilitat i tocs brillants, la història d'un actor de mala mort que sembla que hagi aixafat merda tota la vida, però a qui un dia se li gira l'estrella. I la truita i tot.

Passem a Edicions 62: *Bones notícies*, de Toni Sala, confirma la qualitat d'aquest autor. Es tracta de contes molt ben escrits, construïts sobre els materials –de vegades tan esmunyedissos– de la realitat, tot i que sempre els creix, com una barbata, una nebulosa que els acaba donant un cert aire spectral. És el toc

de l'absurd, que tan sovint deriva en l'esperpent i el grotesc (una llengua sola, trobada al desert d'Arizona, que parla i es justifica, per exemple), i que tan bé domina el jove escriptor de Sant Feliu de Guíxols. Als amants dels jocs de paraules –dels equívocs lèxics de tota llei i condició– els caldrà fer-se urgentment amb un exemplar de *Verbàlia*, de l'enigmista i animista del llenguatge Màrius Serra.

D'Empúries, no voldria que deixéssiu de llegir aquests llibres: *La germana gran*, de Carles Miró, que va merèixer l'última convocatòria del premi Documenta: una novel·la generacional el tema de la qual no és, justament, la dèria generacional. I, naturalment, l'esperada novel·la de Josep Maria Fonalleras *August & Gustau*.

D'arguments per llegir, almenys, en teniu una maleta plena.

Jordi Llavina

EDITORIAL METEORA

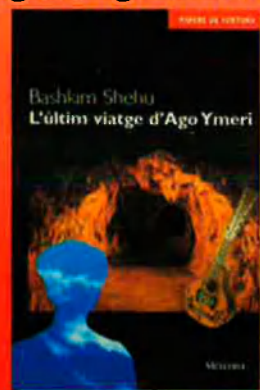
Emilio
Garrido
Enlloc

Montserrat Castillo
Lola Anglada
o la creació del paradís propi

Gloria
Montero
Vil·la Marini

Bashkim Shehu
L'últim viatge d'Ago Ymeri

Editorial
Meteora